

آئین نامه پژوهشی موسسه آموزش عالی کار

احتراما به منظور هماهنگی در اجرای مقررات اجرایی پایان نامه های دانشجویان کارشناسی ارشد در شیوه آموزشی و پژوهشی و نقش بارز این فرصت تحقیقاتی در دانش افزایی برای حل مشکلات جامعه و ارتقا سطح علمی موسسه آموزش عالی کار این دستورالعمل بر اساس آیین نامه دوره های تحصیلات تکمیلی وزارت علوم با مروری بر مقررات مربوطه تدوین و جهت اجرا ابلاغ میگردد.

بند ۱- پایان نامه واحد درسی و فعالیت پژوهشی از دروس مقطع کارشناسی ارشد با شیوه آموزشی و پژوهشی است که بر اساس سرفصل مصوب شورای عالی برنامه ریزی و بخشنامه های صادره از طرف وزارت علوم تحقیقات و فناوری ارائه می گردد. موضوع پایان نامه در زمینه مربوط به رشته تحصیلی دانشجو است و تحت راهنمایی اساتید موسسه انجام می گیرد. تشخیص مرتبط بودن موضوع با رشته تحصیلی از وظایف گروه آموزشی می باشد.

بند ۲- طول دوره تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد دو سال بوده و در صورت لزوم با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی حداکثر تا ۱ نیمسال قابل افزایش است. در هر صورت حداکثر مدت مجاز ۲/۵ سال است.

تبصره ۱: به حداکثر مجاز تحصیل دانشجویانی که حداقل ۱۲ واحد درس جبرانی دوره کارشناسی بگذرانند یک نیمسال تحصیلی افزوده می شود.

تبصره ۲: براساس آئین نامه آموزشی وزارت علوم چنانچه دروس دوره کارشناسی با رشته دوره متجانس نباشد دانشجو به تشخیص گروه آموزشی موظف به گذراندن دروس جبرانی است که باید در ابتدای دوره و قبل از دروس اصلی گذرانده شود. دروس جبرانی در مقطع کارشناسی ارشد حداکثر ۱۲ واحد می باشد که لازم است از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۳-۹۲ در برنامه ترمی اعمال گردد.

بند ۳: در صورتی که دانشجو نتواند یا نخواهد واحدهای دوره را در حداکثر سقف مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند، دانشجوی اخراجی محسوب می گردد.

تبصره: دانشجویان اخراجی می تواند از طریق آزمون های مرسوم سازمان سنجش (در صورت عدم مغایرت با مقررات وزارت علوم) مجدد در موسسه ثبت نام نماید؛ در اینصورت، بعد از پذیرش و با رعایت ضوابط، دروس قبلی وی معادلسازی می گردد. لازم به ذکر است واحدهای درس پایان نامه به هیچ عنوان قابل معادلسازی نیست.

بند ۴- دانشجوی می تواند پس از گذراندن دو نیمسال تحصیلی و حداکثر در نیمسال سوم تحصیلی ، فرم پیشنهادی (پروپزال) پایان نامه کارشناسی ارشد خود را پس از تایید استادان راهنما و مشاور برای تصویب به کارشناس مربوطه ارائه نماید . کارشناس مربوطه موظف به مکاتبه با پژوهشگاه اسناد و مدارک علمی ایران (ایران داک) ظرف مدت یک هفته می باشد .

تبصره : دو نیمسال تحصیلی بدون احتساب نیمسال مربوط به گذراندن دروس جبرانی محسوب می گردد .

بند ۵ - استاد راهنما به پیشنهاد دانشجو از بین اعضای هیات علمی با مرتبه استادیاری به بالا و یا اساتید مدعو با مدرک دکتری تخصصی و دارای حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره کارشناسی ارشد معرفی می گردد و تایید این امر بر عهده شورای تخصصی گروه آموزشی مربوطه می باشد .

تبصره ۱: در صورت استثناء یا فرض عدم تخصص اعضای هیئت علمی و یا اساتید مدعو موسسه در موضوع پایان نامه ، با تصویب گروه دانشجو می تواند از اعضای هیئت علمی سایر موسسات و دانشگاهها استفاده نماید .

تبصره ۲: در صورت لزوم به پیشنهاد استاد یا استادان راهنما و با تصویب گروه آموزشی مربوط یک نفر اعضای هیات علمی با حداقل مرتبه استادیاری می تواند به عنوان استاد مشاور انتخاب شود. و در صورت عدم وجود استاد مشاور ، ۲ نفر از اعضای هیئت علمی یا در موارد خاص از اساتید مدعو برای داوری پایان نامه توسط گروه آموزشی باید تعیین شود .

تبصره ۳: دانشجویان دکتری تخصصی با رعایت موارد زیر به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای گروه می توانند به عنوان استاد مشاور همکاری نمایند.

- آزمون جامع را با موفقیت گذرانده باشند .
- عضو هیات علمی موسسه آموزش عالی کار باشند .
- حداقل یک سال سابقه تدریس در مقطع کارشناسی داشته باشند .
- تخصص و رشته تحصیلی آنها با موضوع پایان نامه دانشجو هماهنگ باشد .

تبصره ۴: تعداد اعضای تیم راهنمایی و مشاوره ی پایان نامه کارشناسی ارشد نباید از ۲ نفر بیشتر باشد .

بند ۶- اعضای علمی موسسه آموزش عالی کار با رعایت ضوابط در اولویت انتخاب برای راهنمایی و مشاوره پایان نامه می باشند و در صورت تکمیل ظرفیت راهنمایی و مشاوره آنها با شرط ذکر شده در بند ۵ و تبصره

۱ آن امکان همکاری اعضای هیات علمی مدعو موسسه و نیز اساتید شاغل در دیگر دانشگاهها و موسسات آموزشی و پژوهشی وجود دارد . در اینصورت لازم است یکی از اساتید راهنما و یا مشاور از اعضای هیئت علمی موسسه انتخاب گردند.

بند ۷- انتخاب و معرفی استاد راهنما در چارچوب ضوابط به عهده دانشجو می باشد و مدیر و اعضای علمی گروه نقش مشورتی دارند . انتخاب و معرفی استاد مشاور به عهده استاد راهنما و تایید آن به عهده شورای گروه مربوطه می باشد.

تبصره : در صورتی که صلاحیت استاد راهنما و مشاور برابر مقررات به تایید شورای گروه مربوطه نرسد و یا ظرفیت اساتید مربوطه تکمیل شده باشد، مدیر گروه مراتب را به اطلاع دانشجو رسانده تا از اساتید دیگر گروه آموزشی مربوطه یا اساتید مدعو استفاده نمایند .

بند ۸ - سقف تعداد راهنمایی و مشاوره پایان نامه برای هر عضو هیئت علمی ۴ نفر و در صورت نیاز با تایید شورای گروه به ۶ نفر قابل افزایش است.

تبصره : مدیران گروه موظفند سقف پایان نامه هر عضو هیات علمی را در طول یک ترم تحصیلی کنترل نمایند .

بند ۹- به منظور تصویب پروپزال، دانشجو موظف است فرم تکمیل شده پیشنهادی (پروپزال) پایان نامه کارشناسی ارشد خود را همراه آخرین حکم کارگزینی و کارنامه علمی (CV) استادان راهنما و مشاور پیشنهادی و نامه ایران داک و فرم تعهد دانشجو در خصوص مقاله به مدیر گروه آموزشی واحد تحویل دهد. مدیر گروه موظف است حداکثر ظرف مدت سه هفته شورای گروه را تشکیل و شورای گروه ، موضوع پیشنهادی را در تمامی ابعاد مورد بررسی قرار دهد .

بند ۱۰ - شورای تخصصی گروه آموزشی در زمینه تحصیلات تکمیلی شامل کلیه اعضای هیات علمی با مرتبه استادیار به بالا می باشد . دعوت از اعضای گروه بر عهده مدیر گروه است و تصمیمات شورا با رای نصف بعلاوه یک اعضای حاضر قابل اجرا می باشد. در صورت مساوی شدن آرا، نظر مدیر گروه تعیین کننده خواهد بود. رسمیت جلسات شورا مشروط به حضور حداقل دو سوم از اعضا می باشد .

تبصره ۱ : نمایندگان معاونت های پژوهشی و آموزشی موسسه می توانند در جلسات گروههای آموزشی شرکت نمایند .

تبصره ۲ : مدیر گروه موظف است ظرف مدت یک هفته از برگزاری جلسه شورا نظر گروه را به اطلاع معاونت پژوهشی واحد برساند. موافقت کتبی معاونت پژوهشی واحد، به منزله تصویب نهایی پروپزال است. کارشناس گروه و برنامه ریز آموزشی موظف است حداکثر تا یک هفته اطلاعات کامل مربوط به استادان راهنما و مشاور را در سیستم ثبت و به معاونت پژوهشی موسسه اعلام نمایند .

بند ۱۱- گروه موظف است ظرف مدت یک هفته نظر شورای گروه را بصورت کتبی به دانشجو اعلام و در صورت تایید پروپزال ، ابلاغ استادان راهنما و مشاور را صادر نماید . مراکز و واحدهای مجری موظف به نگهداری سوابق در پرونده دانشجو می باشند .

بند ۱۲- دانشجو موظف است در هر نیمسال پس از انتخاب پایان نامه تا زمانی که آن را به پایان نرسانیده است بر اساس تقویم دانشگاهی تجدید ثبت نام و شهریه ثابت را پرداخت نماید .

بند ۱۳- کلیه فعالیت های علمی و پژوهشی دانشجو در مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه با هدایت و نظارت استاد راهنما صورت می گیرد .

تبصره : دانشجو موظف است ضمن رعایت کلیه مقررات آموزشی و پژوهشی بخصوص حضور فعال در هر زمانی که استاد راهنما تعیین می کند نتیجه تحقیقات خود را هر سه ماه یکبار پس از تایید استادان راهنما و مشاور به تحصیلات تکمیلی گزارش نمایند .

بند ۱۴- برگزاری جلسه دفاع ، پس از بررسی کامل پرونده آموزشی دانشجو (با تایید کارشناس آموزشی واحد و معاونت آموزش مرکز) و پرداخت هرگونه بدهی به موسسه انجام می پذیرد . ارائه اجازه دفاع به دانشجویی که مشکل آموزشی داشته و به موسسه بدهکار است خلاف مقررات بوده و تخلف محسوب می شود .

بند ۱۵- در موارد خاص در صورتی که استاد راهنما نتواند با نخواهد وظایف پژوهشی خود را انجام دهد یا به اتمام برساند ، دانشجو باید گزارشی از پیشرفت کار پایان نامه خود تهیه و به همراه درخواست کتبی مبنی بر انتخاب استاد راهنمای جدید به مدیر گروه مربوطه ارائه نماید . مدیر گروه موظف است موضوع را بصورت کامل بررسی و گزارش خود را به شورای گروه ارائه دهد . شورای گروه در اسرع وقت مکلف به بررسی مورد و اتخاذ تصمیم می باشد . تغییر استاد مشاور فقط با ارائه گزارش کتبی استاد راهنما و تایید شورای گروه قابل بررسی است .

بند ۱۶- دانشجوی کارشناسی ارشد باید تا روز دفاع یک مقاله مستخرج از پایان نامه خود در نشریه های علمی پژوهشی معتبر مورد تایید وزارت علوم تحقیقات و فناوری یا بهداشت درمان و آموزش پزشکی یا نشریه های علمی معتبر خارجی چاپ کرده و با تایید نهایی و قطعی چاپ را دریافت کرده باشند. در ارزیابی پایان نامه دانشجویان از تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۳۰ به شرح زیر دو نمره از ارزیابی پایان نامه برای انتشار نتایج تحقیق در مجامع و نشریات علمی اختصاص می یابد. لازم است مراکز و واحدها در این خصوص به استادان راهنما و دانشجویان در زمان تایید پروپزال اطلاع رسانی لازم را بنمایند. دانشجویی که در هیچیک از مجامع علمی و نشریات نتایج تحقیق خود را تا تاریخ دفاع منعکس نکرده باشد با لحاظ کمیت، کیفیت تحقیق و نحوه ارائه حداکثر نمره ۱۹ را اخذ خواهد نمود.

شرح	نمره هر مورد	حداکثر نمره اختصاصی
مقاله علمی- پژوهشی منتشر شده در مجلات معتبر داخلی و خارجی مورد تایید وزارت علوم تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شامل مجلات دارای امتیاز (ISC=ISI)	تا ۱ نمره	۱ نمره
مقاله علمی ترویجی	تا ۰/۵ نمره	۱ نمره
مجلات علمی تخصصی معتبر داخلی و خارجی	تا ۰/۲۵ نمره	۰/۵ نمره
مقاله علمی کامل داوری شده در مجموعه مقالات یا مجلات همایش های علمی معتبر	تا ۰/۲۵ نمره	۰/۵ نمره
خلاصه مقاله علمی در مجموعه مقالات همایش های علمی معتبر	تا ۰/۲۵ نمره	۰/۵ نمره

تبصره ۱: اختصاص هرگونه نمره به این بخش مستلزم درج نام استاد یا اساتید راهنما در مقالات و همچنین درج نام موسسه آموزش عالی کار می باشد؛ در غیر اینصورت هیچ نمره ای به دانشجو تعلق نمی گیرد. درج آدرس موسسه برای تمامی مراکز و واحدها برابر بخشنامه معاونت پژوهشی یکسان است.

تبصره ۲: کلیه مستندات مربوط به مقاله باید در جلسه دفاع ارائه گردد.

تبصره ۳: کنترل درجه علمی مقالات خارجی بر عهده مدیران گروه و نماینده معاونت پژوهشی واحد می باشد.

تبصره ۴: به مقالاتی که بدون تغییر در محتوا در چند نشریه یا کنفرانس ارائه گردد فقط یکبار نمره تعلق می گیرد.

بند ۱۷- در صورتیکه دانشجو مازاد سقف سنوات نداشته و تمایل به دریافت نمره کامل از پایان نامه داشته باشد، می تواند ۳ ماه پس از تاریخ دفاع اقدام به چاپ یا دریافت گواهی پذیرش نموده و با تایید معاونت پژوهشی نمره کامل را اخذ نماید.

بند ۱۸- دفاع از پایان نامه پس از تدوین توسط دانشجو و تایید کتبی کیفیت علمی و صحت مطالب آن از طرف استادان راهنما و مشاور مبنی بر قابل دفاع بودن پایان نامه صورت می گیرد. در صورت تکمیل مراحل پایان نامه، استادان راهنما و مشاور ملزم به تکمیل گواهی اعلام کفایت دانشجو جهت انجام دفاع می باشند.

بند ۱۹- گواهی اعلام کفایت به همراه نسخه ای از پایان نامه توسط دانشجو به کارشناس مربوطه جهت تعیین استاد داور و نماینده گروه ارسال می شود. مدیر گروه موظف است بلافاصله داور و نماینده گروه را در فرم مربوطه تعیین و احکام لازم را صادر نمایند.

تبصره ۱: تخصص استاد داور باید در موضوع پایان نامه باشد و مسئولیت تعیین و نظارت بر وظیفه استاد داور برابر مقررات بر عهده مدیر گروه آموزشی است.

تبصره ۲: مدیران گروه موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند تا ضمن حفظ تخصص، سقف مجاز داوری برای هر فرد نیز مراعات گردد.

بند ۲۰- پس از وصول نظر مدیر گروه در مورد داور، کارشناس مربوطه ملزم به صدور فرم نظرخواهی داور می باشد. دانشجو موظف است فرم نظرخواهی را به همراه پایان نامه به استاد داور ارائه نماید.

بند ۲۱- داور حداکثر در بازده زمانی ۱۴ روز موظف به مطالعه پایان نامه، تکمیل و ارسال فرم نظرخواهی می باشد. در غیر اینصورت مدیر گروه می تواند نسبت به تغییر داور اقدام نماید. در صورت موافقت داور و تایید علمی پایان نامه تاریخ دفاع تعیین و دعوت نامه های مربوطه برای هیات داوران صادر و در اسرع وقت برای آنها ارسال می گردد. در صورت عدم تایید و اعلام غیر قابل قبول بودن پایان نامه از طرف داور لازم است استاد داور دلایل و مستندات خود را اعلام و مرکز و واحد مجری، آن را به استادان راهنما و مشاور و همچنین مدیر گروه مربوطه اعلام تا در جهت رفع اشکالات اقدام نمایند. پس از رفع اشکال مجدداً از طرف گروه و واحد مجری، اخذ نظر استاد داور الزامی است. در صورت اختلاف بین استادان راهنما و مشاور و داور،

موضوع در جلسه شورای گروه مطرح و مستندات، بررسی و تصمیم نهایی با رای اکثریت نسبی توسط اعضای گروه اخذ خواهد شد .

بند ۲۲- جهت برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد وجود یک داور لازم و کافی است .

بند ۲۳- پایان نامه دانشجو با حضور هیات داوران قابل ارائه و ارزیابی است ترکیب هیات داوران پایان نامه به شرح ذیل است .

- نماینده گروه آموزشی واحد (که به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی تلقی می گردد)

- استاد راهنما

- استاد مشاور

- استاد داور با حداقل مرتبه استادیاری در تخصص مربوطه به انتخاب مدیر گروه آموزشی و پژوهشی

واحد

تبصره : نماینده گروه آموزشی می تواند مدیر گروه یا یکی از اعضای علمی در بخش مربوطه حداقل با مرتبه استادیاری با دانشجوی دکتری یا یکی از اعضای هیات داور باشد که به انتخاب مدیر گروه معرفی می شود .

بند ۲۴- جلسه دفاع با حضور نماینده تحصیلات تکمیلی، استاد راهنما و مشاور و استاد داور رسمیت می یابد . دانشجو موظف است گزارش تحقیقاتی خود را ارائه و از آن دفاع کند .

تبصره : در هر حال حضور نماینده گروه، استاد راهنما و استاد داور الزامی است و برگزاری جلسه دفاع بدون حضور آنها امکان پذیر نمی باشد .

بند ۲۵- پایان نامه توسط هیات داوران ارزیابی میشود؛ هیات داوران در پایان جلسه دفاع پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت پایان نامه در دو مرحله ارزیابی را انجام می دهند .

مرحله اول : تعیین قبولی مشروطی یا مردودی پایان نامه می باشد که در این مورد ملاک تصمیم گیری، رای موافق بیش از نصف کل اعضای هیات داوران است؛ نمره کمتر از ۱۴ غیر قابل قبول و مردود محسوب می شود .

مرحله دوم: در صورت قبول بودن در این مرحله تعیین درجه ارزشیابی انجام می گیرد که برابر ماده بیست آیین نامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره ۱۵۴۲۱ مورخ ۸۱/۱/۱۹ وزارت علوم به شرح ذیل می باشد:

-	نمره ۱۹ تا ۲۰	عالی
-	نمره از ۱۸ تا ۱۸,۹۹	بسیار خوب
-	نمره از ۱۶ تا ۱۷,۹۹	خوب
-	نمره از ۱۴ تا ۱۵,۹۹	قابل قبول

بهترین روش توصیه شده، اعلام نمره هر یک از اعضا به صورت انفرادی و میانگین گیری توسط رئیس هیات است.

تبصره: چنانچه ارزشیابی پایان نامه غیر قابل قبول باشد دانشجوی مجاز است حداکثر تا یک نیمسال دیگر در مدت مجاز تحصیل در جلسه دفاعیه شرکت و مجدداً از پایان نامه دفاع کند. دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از پایان نامه دفاع نماید از ادامه تحصیل و دریافت مدرک محروم می شود.

بند ۲۶- چنانچه هیات داوران، پایان نامه را از جهاتی ناقص تشخیص دهد، قبولی دانشجوی مشروط به رفع نقص خواهد بود. بنابراین هیات داوران مورد نقص را در رای خود ذکر کرده و از دانشجوی می خواهد در مدتی که نباید از مدت مجاز تحصیلی تجاوز کند پایان نامه خود را کامل کند. باید رفع نقص به تایید عضو یا اعضای که از طرف هیات داوران در جلسه دفاع مشخص شده اند برسد و مراتب بصورت کتبی اعلام گردد. تا زمان اعلام رفع نقص فارغ التحصیلی دانشجوی امکان پذیر نیست.

تبصره: اگر فردی در جلسه دفاع برای بررسی رفع نقص مشخص نشده باشد این وظیفه بر عهده داور است.

بند ۲۷- رئیس هیات موظف به تعیین رسمیت جلسه دفاع، اداره جلسه، اجرای مراحل اول و دوم ارزیابی، بررسی مستندات و اعلام نمره می باشد. تحت هیچ شرایطی نباید جلسه دفاع بدون اعلام نظر کتبی هیات داوران در طی مراحل اول و دوم ارزیابی به اتمام برسد و موکول کردن اعلام نمره به بعد از دفاع تخلف است. رئیس هیات داوران نقش نظارتی داشته و در ارزیابی نمره دهی نمی کند.

بند ۲۸- واحدها باید نمره ها را ثبت نمایند و ثبت نمره از طریق اصلاح نمره غیر مجاز است.

بند ۲۹- مراحل تایید و پرداخت حق الزحمه استادان راهنما و مشاور در سیستم بعهدہ کارشناس گروه و کارشناس آموزشی و رئیس واحد می باشد و باید در موعد مقرر انجام پذیرد.

این دستورالعمل در ۲۹ بند و ۲۲ تبصره به تصویب هیات رئیسه موسسه رسیده و تمامی دستورالعمل های مغایر با آن کان لم یکن می باشد . روسای واحدها ، معاونین آموزشی و پژوهشی و مدیران گروه موظف به رعایت و اجرای این آئین نامه می باشند .